

**ЗАГАЛЬНИЙ РЕЗУЛЬТАТ
ДІЯЛЬНОСТІ ДСПКЗ
ДЕРЖМИТСЛУЖБИ
(станом на 01.09.2020 р.)**

1. Організація, здійснення та моніторинг спеціальної та спеціалізованої підготовки посадових осіб та інших працівників територіальних органів Держмитслужби

У Положенні про систему професійного навчання посадових осіб Держмитслужби та її територіальних органів (далі - Положення), яке затверджене наказом Держмитслужби від 22.07.2020 року за № 269, визначено систему професійного навчання:

освітньо-професійні програми, загальні та спеціальні професійні (сертифікатні) програми підвищення кваліфікації, загальні та спеціальні короткострокові програми підвищення кваліфікації;

суб'єкти надання освітніх послуг у сфері професійного навчання (провайдери), які реалізують зазначені програми;

митні органи, які забезпечують організацію професійного навчання без відриву від роботи, а також на базі яких можуть реалізовуватись програми підвищення кваліфікації (спеціальної та спеціалізованої підготовки).

Підвищення кваліфікації посадових осіб митних органів здійснюється у Департаменті за очною, дистанційною та змішаною (очно-дистанційною з використанням спеціальних інтернет-платформ, веб-сайтів тощо) формами навчання.

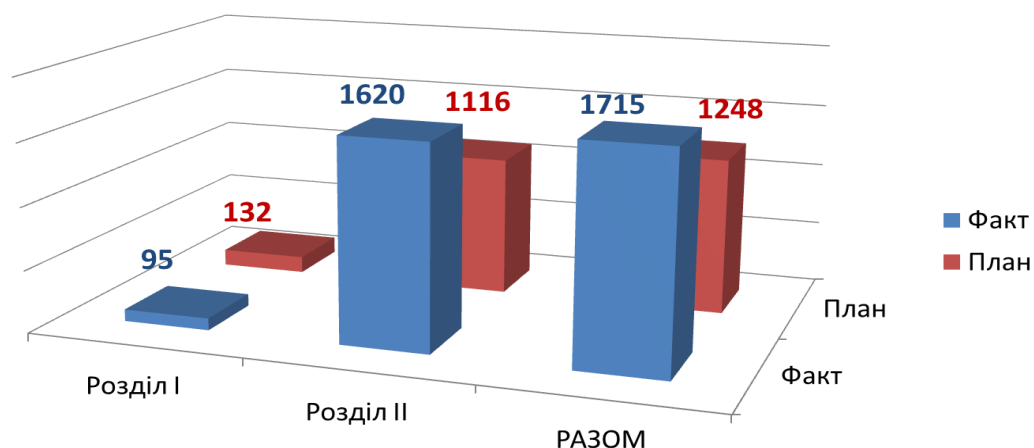
Навчання за дистанційною та очно-дистанційною (змішаною) формами з

використанням корпоративної мережі Держмитслужби проводиться відповідно до вимог Порядку організації дистанційного навчання в системі професійного навчання посадових осіб Держмитслужби та її територіальних органів, затвердженого наказом Держмитслужби від 22.07.2020 року за № 269.

З метою виконання наказу Держмитслужби від 28.01.2020 № 30 «Про організацію підвищення рівня професійної компетентності посадових осіб Держмитслужби у 2020 році» (зі змінами), відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» (зі змінами), було змінено формат проведення очних етапів змішаної підготовки, а саме здійснено перехід на он-лайн навчання з використанням серверу Департаменту.

Посадовими особами Департаменту, впродовж 9 місяців 2020 року забезпечено проведення 2098 навчальних занять за категоріями і тематикою, визначеною Планом підвищення професійної компетентності посадових осіб органів Державної митної служби України на 2020 рік.

**Кількість учасників,
які пройшли спеціальну та спеціалізовану підготовку
(станом на 01.09.2020 року)**

На виконання ПКМУ від 06.02.2019 № 106 «Про затвердження Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад» та наказу Національного агентства України з питань державної служби від 10.10.2019 №185-19 «Про затвердження Вимог до змісту і структури програм підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад» Департаментом було розроблено та затверджено (наказ Департаменту від 13.04.2020 № 74) 27 спеціальних професійних (сертифікатних) програм підвищення кваліфікації та 34 спеціальні короткострокові програми підвищення кваліфікації. На підставі розроблених програм було розроблено навчально-тематичні плани спеціальної та спеціалізованої підготовки відповідних категорій учасників професійного навчання, які внесено до електронної бази даних навчально-тематичних планів Департаменту. З урахуванням вимог зазначених нормативних актів інтегровано практичну складову у дистанційний етап змішаної форми підготовки посадових осіб територіальних органів Держмитслужби.

Відповідно до змін у митному законодавстві України проведено роботу щодо оновлення та розширення бази даних тестових завдань для перевірки рівня знань посадових осіб територіальних органів Держмитслужби, що проходять спеціальну та спеціалізовану підготовку на базі Департаменту, загалом на 469 тестових запитань.

Розроблено 105 тестових запитань згідно нових форматів («багато з багатьох», «альтернативний вибір», «вписування вірної відповіді», «питання-зображення»).

Підготовлено комплексне ситуативне практичне завдання митного спрямування для проведення вихідного контролю посадових осіб структурних підрозділів

митниць Держмитслужби, вперше призначених на посади державної служби.

Проведено роботу щодо актуалізації та приведення у відповідність до змін у Митному кодексі України та нормативно-правових актів, прийнятих на його виконання, всіх лекційних та практичних занять. Зокрема, розроблено 30 нових лекційних занять та практичних ситуативних завдань.

З метою поглиблення знань посадових осіб територіальних органів Держмитслужби з питань митного спрямування розроблено та розміщено у програмно-інформаційному комплексі Департаменту «Електронний навчально-методичний кабінет» (далі – ЕНМК): методичну розробку за темою «Митні формальності при здійсненні транзитних переміщень. Перспективи розвитку»; методичні матеріали «Управління конфліктами»; навчально-методичні матеріали «Загальні правила митного оформлення товарів, що переміщуються через кордон з використанням Карнетів А.Т.А.»; навчально-методичні матеріали «Рекомендації з виявлення викрадених транспортних засобів»; електронний збірник матеріалів виступів учасників «круглих столів» за темою: «Актуальні та проблемні питання, які виникають у діяльності митниць».

Департаментом проведено роботу щодо створення та поширення у мережі Інтернет презентаційних відеороликів (розміщені за посиланням: https://www.youtube.com/watch?v=oL_Yf5T-ikA).

З метою вирішення спірних та складних питань ідентифікації товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності, відпрацювання єдиних підходів митниць щодо виконання митних формальностей з такими товарами, обміну оперативною операцією, Департаментом проведено роботу щодо створення та функціонування в мережі Інтернет постійно діючого форуму з питань сприяння захисту прав інтелектуальної власності при переміщенні товарів через митний кордон України.

На сьогодні учасниками форуму є 33 посадові особи структурних підрозділів митниць Держмитслужби, вирішується питання щодо надання прав доступу основним правовласникам оригінальних товарів.

У червні 2020 року між Департаментом та об'єднанням підприємств «Український альянс по боротьбі з підробками та піратством» було підписано Меморандум про співробітництво, спрямований на розвиток та вдосконалення системи захисту прав інтелектуальної власності на кордоні.

В Департаменті, за сприяння «Українського альянсу по боротьбі з підробками та піратством», створено «Музей підробок», який налічує 107 експонатів контрафактної продукції, яка була вилучена посадовими особами митниць Держмитслужби при переміщенні товарів через митний кордон України. Серед експонатів представлені такі відомі торгові марки: «Tommy Hilfiger», «Hugo Boss», «Nike», «Lacoste», «Chanel», «Gucci» та ін.

Департаментом, з метою покращення процесу спеціальної підготовки вперше призначених на посаду державної служби, проведено роботу щодо розробки електронного посібника навчально-методичних матеріалів зазначеної категорії посадових осіб митниць Держмитслужби, які в установленому порядку розміщено в ЕНМК.

Крім того, Департаментом продовжено роботу щодо створення професійно-орієнтованих ситуацій митного спрямування із застосуванням 3D-моделей. Інтеграція ситуативних тестових запитань до відео сюжетів з використанням 3D-моделей, зокрема розроблено візуалізоване тестування за темою «Порядок вивезення громадянами товарів через митний кордон України» з використання 3D технологій та «Пам'ятка для виїжджаючих за кордон».

Також надавалася територіальним органам Держмитслужби консультативна допомога з питань переміщення через митний кордон культурних цінностей (Східна, Харківська, Галицька митниці), товарів, що підпадають під дію Базельської конвенції (Східна, Одеська, Чорноморська митниці) та Конвенції (СІТЕС) (Київська митниця).

Представники Департаменту активно беруть участь у запровадженні моделі управління кадрами у Держмитслужбі на основі компетентнісного підходу. Так, взято участь у: роботі віртуальної робочої групи з розробки компетенцій (04-29 травня 2020 року); онлайн семінарі ВМО (9-12 червня 2020) на тему: «Управління людськими ресурсами на основі компетентнісного підходу» (мета семінару - сприяння ВМО Державній митній службі України у прийнятті підходу, заснованого на компетенціях, для здійснення митної реформи та модернізації).

Результати моніторингу якості організації та проведення спеціальної і спеціалізованої підготовки

Для моніторингу якості організації та проведення підготовки в Департаменті здійснюється анкетування учасників.

Станом на 01.09.2020 було проведено анкетування у 34 групах змішаної форми навчання та опрацьовано 572 анкети.

Результати опитування важливі для забезпечення здійснення внутрішнього моніторингу та оцінювання якості підвищення кваліфікації працівників митниць Держмитслужби.

Для оцінювання взято такі аспекти, як зміст підготовки та організація підготовки.

Проаналізовані результати опитування щодо змісту підготовки дозволяють зробити висновки:

90 % учасників підготовки вважають, що навчальний матеріал, який надавався під час проходження спеціалізованої підготовки, був цікавим, корисним, інформативним, насиченим новизною, актуальним та легко сприймався.

80 % посадових осіб митниць Держмитслужби вважають, що Навчально-тематичний план, відповідно їхнього напрямку, повністю охоплює усю потрібну тематику митного спрямування. 75 % учасників підготовки отримали

відповіді на усі питання, які виникали під час онлайн-конференцій.

Отже, загальна оцінка змісту підготовки – позитивна.

Щодо організації підготовки, то детальний аналіз опитування, дозволяє зробити висновок, що навчання в онлайн-режимі для учасників підготовки є сприятливим.

80 % учасників підготовки повністю

задоволенні підвищенням кваліфікації в форматі онлайн-конференцій на сервері Департаменту та висловлюють подяку працівникам та керівництву Департаменту.

100 % учасників підготовки задоволенні комунікацією з куратором групи у додатку Viber. Пропонують створювати спільноти з учасниками групи на початку навчального процесу.

Забезпечення міжнародного співробітництва з питань підвищення кваліфікації

Департаментом, спільно з Всесвітнім фондом захисту природи (WWF Україна), на базі Київської митниці Держмитслужби проведено семінар на тему «Протидія незаконному переміщенню об'єктів, що підпадають під дію конвенції CITES». Участь у семінарі взяли посадові особи територіальних митних органів, представники департаментів центрального апарату Держмитслужби, відповідальні за впровадження конвенції CITES, представники Міністерства енергетики та захисту довкілля України, представник ікорного бізнесу та представник митного органу Брюсельського аеропорту. Учасники семінару обговорили з експертами проблемні питання, які виникають під час оформлення живих тварин, рослин та дериватів, що знаходяться під загрозою зникнення.

Представники Департаменту, в рамках співпраці із митними органами країн світу та представниками міжнародних організацій, брали участь у ряді онлайн-семінарів та тренінгів, що проводилися міжнародними експертами в рамках Програми підтримки управління державними фінансами для України (EU4PFM), а саме, онлайн-семінари за темами: «Потенціал управління ризиками для митних підрозділів з координації та моніторингу. Центри компетентності та таргетингу» (15, 18, та 19 травня 2020). У ході семінару розглянуто та обговорено питання: потреби у новій організаційній структурі митних підрозділів з координації та моніторингу, методи роботи, механізм комунікації, права та відповідальність, джерела інформації, кращі практики та досвід;

технічна підтримка, підготовка планів діяльності, пріоритети, переваги та проблематика, управління процесом внутрішнього контролю; підготовка проєктів документів та рекомендацій щодо заснування Центрів компетенцій та таргетингу.

«Аналіз потреб та доцільності вдосконалення контролю над флорою і фауною (Конвенція CITES) митними органами України» (21-22 травня 2020). У ході заходу обговорювалися питання щодо правових рамок здійснення вимог CITES в Україні; митного контролю на прикордонному пункті, затримання, розслідування; утилізації конфіскованої продукції; міжнародного та міжвідомчого співробітництва, співпраці з приватним сектором, туристичними агентствами, пресою і т.д. Також було зроблено акцент на питанні управління ризиками щодо об'єктів CITES, їх затримання та подальший контроль за затриманими товарами (тваринами, предметами). До проведення тренінгу залучалися міжнародні експерти з Республіки Литви, які поділились досвідом проведення митного контролю Литви (та ЄС) з напрямку CITES.

«Порівняльний аналіз митного законодавства України, адміністративно-технічне забезпечення у сфері митної вартості» (18, 19 та 22 червня 2020). Під час семінару була надана презентація митного адміністративно-технічного середовища в галузі контролю митної оцінки (джерела, адміністрація) в Литві та обговорені відповідні рекомендації для адміністративно-технічного середовища у сфері контролю митної оцінки

(джерела, інструменти, адміністрування даних), виявлені невідповідності та можливі прогалини в митному законодавстві України.

«Порівняльний аналіз митного законодавства України з відповідними положеннями Угоди про імплементацію статті VII Загальної угоди про тарифи та торгівлю (ГАТТ) 1994 року» (19, 20 та 22 травня 2020). Під час заходу обговорювалися питання митного законодавства ЄС та України стосовно митної вартості; практики України щодо імплементації Угоди Світової організації торгівлі про оцінку; рекомендацій для Держмитслужби України на основі аналізу законодавства, виявлених невідповідностей та можливих прогалин.

«Аналіз та підготовка проекту національного законодавства щодо митного аудиту. Відповідність положень стосовно митного аудиту митному законодавству ЄС» (20, 25, 26 та 28 травня 2020). У ході семінару розглянуто та обговорено такі питання: митне законодавство ЄС та України стосовно митного аудиту; основні принципи здійснення митного аудиту в ЄС; організація роботи підрозділів митного аудиту; уточнення перекладу національного законодавства з української на англійську / російську мови; проекти відповідних рекомендацій на основі аналізу законодавства, виявлених невідповідностей та прогалин.

«Підготовка інструкторів із забезпечення контролю за товарами, на які поширюється дія захисту прав інтелектуальної власності (IPR)» (30 червня – 1 липня 2020). Захід мав на меті ознайомити учасників з європейськими підходами забезпечення контролю за товарами, на які поширюється дія захисту прав інтелектуальної власності, та навчити учасників особливостям передачі здобутих знань посадовим особам митних органів, зокрема без відриву від роботи в структурних підрозділах апарату Державної митної служби та територіальних органах Держмитслужби.

«Координаційно-моніторингова митниця та Центри компетенції як поліпшення ризиками» (03, 07 та 08 липня 2020 року). У ході семінару розглянуто та обговорено такі питання:

процесу та можливостей управління щодо Центрів компетенції: прогрес у створенні, опис сфер діяльності, стандартні функції, комунікація з іншими підрозділами, доступ до джерел даних, функції в ASUR2, пошук ризикових відправлень тощо; щодо участі Координаційно-моніторингової митниці в загальному процесі управління ризиками: законодавство, комунікації, відповідальність, потік інформації та інші аспекти. Планування заходів для створення ефективної синергії. Міжвідомча та міжнародна комунікація; детальні рекомендації в рамках створення Центрів компетенції.

«Аналіз процесів пост-митного контролю та митного аудиту, які здійснюються митними органами України, а також виявлення невідповідностей та можливих недоліків» (30 червня - 09 липня). Під час семінару учасники виявляли та обговорювали недоліки в положеннях національного законодавства, інструкціях з детальними процедурами, потребах підрозділів з пост-митного контролю та митного аудиту; надавали роз'яснення щодо планування з пост-митного контролю та аудиту, відбору, оцінки ризиків на митниці, а також етапу подальшого контролю та забезпечення якості митного аудиту та пост-митного контролю на митниці.

«Організація бізнес процесів для таргетингу з метою покращення потенціалу системи управління ризиками» (28-30 липня 2020 року). У ході семінару розглянуто та обговорено питання: бізнес процесів в рамках таргетингу, пріоритетів підрозділів з таргетингу; внутрішньої та зовнішньої комунікації підрозділів з таргетингу; внутрішніх правил організації бізнес процесів; джерел даних та інструментів, необхідних для бізнес процесів в рамках таргетингу: перелік необхідних джерел даних та кроки для отримання доступу до них або інформації з них; основних інструментів та вдосконалення існуючих ІТ-систем, включаючи систему управління ризиками, що дозволяє ефективно виконувати та контролювати функції таргетингу; рекомендацій щодо впровадження бізнес процесів для таргетингу; плану впровадження ефективних бізнес процесів

для таргетингу як невід'ємної частини загального процесу управління ризиками.

Онлайн-зустріч з керівництвом Митного тренувального центру Литви (18.06.2020). Учасники зустрічі обговорили практику застосування інноваційних форм та методів підвищення кваліфікації митників України, Литви,

дистанційного навчання, зокрема в умовах викликів пандемії. Ініціювати внесення змін до Робочого плану реалізації Програми EU4PFM шляхом включення до нього взаємних ознайомчих візитів представників Департаменту та Центру на четвертий квартал 2020 року.

Забезпечення функціонування Регіональних навчальних центрів ВМО (м. Хмельницький, Україна)

З 27 по 29 січня 2020 року у м. Баку (Азербайджан), проходила третя зустріч національних контактних осіб з інституційного розвитку регіону Європи ВМО. Метою заходу було поглиблення та оновлення знань учасників щодо моделі розбудови потенціалу ВМО, підтримка ВМО та РОІР ВМО регіону Європи для митної реформи та модернізації.

02-03 березня 2020 року в м. Брюссель, Королівство Бельгія, відбулася П'ятнадцята Глобальна зустріч регіональних структур ВМО. Метою заходу було налагодження та зміцнення співпраці між регіональними структурами ВМО, а саме РОІР ВМО, РНЦ ВМО, Офісами Віце-голів ВМО, Регіональними службами обміну інформацією (RILO), Регіональними митними лабораторіями та Регіональними кінологічними навчальними центрами ВМО. Завдяки зустрічі відкрилися широкі можливості для взаємодії та обміну досвідом, а також дало змогу учасникам, які беруть участь у цій зустрічі вперше, оцінити значення цієї події в роботі з нарощування потенціалу. Віртуальна міжсесійна зустріч національних контактних осіб з питань інституційного розвитку «Оновлення ситуації та дорога вперед» відбулась 2 червня 2020 року. У ході віртуальної зустрічі представник Департаменту виступив із презентацією діяльності Департаменту під час пандемії.

Онлайн-зустріч з представниками Всесвітньої митної організації щодо використання онлайн – технологій для проведення тренінгів експертами-тренерами ВМО з питань Контролю Торгівлі Стратегічними Товарами під егідою ВМО.

Під час заходу кожному експерту-тренеру ВМО було надано можливість провести презентацію на базі платформи GoToWebinar

та опробувати доступні інструменти (тестування, опитування, маркери та ін.). Захід мав на меті підготовку тренерів для проведення онлайн національних тренінгів для представників країн Центральної Азії (Киргизстан, Казахстан, Таджикистан – починаючи з серпня-вересня 2020), а також для підготовки посадових осіб під час проведення операції COSMO (кінець 2020 року – початок 2021 року).

Здійснюється координація платформи електронного навчання ВМО CLIКC!:

- підготовлено листи до Всесвітньої митної організації щодо зміни національного координатора платформи ВМО CLIКC, департаментів Держмитслужби та митниць про можливості платформи ВМО CLIКC! та для реєстрації бажаючих пройти навчання на цій навчальній платформі;

- на постійній основі опрацьовуються листи, надіслані кадровими підрозділами територіальними органами Держмитслужби;

- сформовано список осіб для проходження реєстрації на електронній платформі CLIКC! та надано доступ посадовим особам відповідно (zareestrovano 380 посадових осіб органів Держмитслужби).

1) Проаналізовано потреби інституційного розвитку РНЦ ВМО та РКНЦ ВМО (м. Хмельницький), та надіслано до Всесвітньої митної організації для їх реалізації у 2020-2021 роках, з метою їх доповнення.

2) На постійній основі ведеться комунікація з представниками ВМО, регіональних навчальних центрів ВМО, міжнародних організацій.

3) Підготовлено звіт на РОІР ВМО про діяльність РНЦ ВМО за квітень 2019 – квітень 2020 в оновленому форматі англійською та українською мовами (у тому числі по виконанню Стратегічного плану РНЦ ВМО за 2019 рік).

2. Кінологічне забезпечення

Порядок створення, забезпечення, підготовки та використання кінологічних команд в митницях та Департаменті визначено Положенням про кінологічне забезпечення в Державній фіскальній службі України, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 15.12.2015 року № 1147. З метою встановлення єдиного порядку використання кінологічних команд, ветеринарного обслуговування,

утримання, годівлі службових собак та догляду за ними у Державній фіскальній службі України, наказом Голови ДФС від 201.07.2016 № 643 було затверджено відповідні методичні рекомендації (станом на 01.09.2020 відповідні зміни до вищезгаданих нормативних документів та регулятивних порядків направлено до Міністерства фінансів України на погодження та затвердження).

Методичне супроводження підготовки кінологічних команд

Спеціальний курс підготовки інспекторів-кінологів розроблено з метою набуття нових та/або вдосконалення раніше набутих спеціальних знань, умінь та практичних навичок, а також навичок службових собак, направлених на пошук прихованих від митного контролю товарів та предметів; спрямований на професійний та особистий розвиток, здатність виявляти відповідні моральні та ділові якості для належного виконання встановлених завдань і обов'язків за посадою.

Спеціальна підготовка включає: первинну (базову) підготовку кінологічних команд; спеціальний курс (підвищення кваліфікації) підготовки кінологічних команд; тренування кінологічних команд.

В період дії карантинних заходів (починаючи з квітня поточного року) спеціальна підготовка кінологічних команд проводиться в он-лайн режимі з використанням веб-браузера «Google Chrome» та інших програм в мережі INTERNET у поєднанні з відпрацюванням практичних вправ з пошуку прихованих від митного контролю предметів та речовин з складанням іспитів кінологічними командами в структурних підрозділах кінологічного забезпечення з проведенням відеофіксації та подальшим аналізом отриманих результатів іспиту фахівцями Департаменту.

Аналіз діяльності кінологічних підрозділів митниць Держмитслужби (2015-2020р.р)

Системним у роботі Департаменту є збір та аналіз інформації про ефективність діяльності кінологічних команд, узагальнення якості системних заходів керівників митниць та підрозділів кінологічного забезпечення, спрямованих на реалізацію завдань, пов'язаних із використанням службових собак під час здійснення митного контролю.

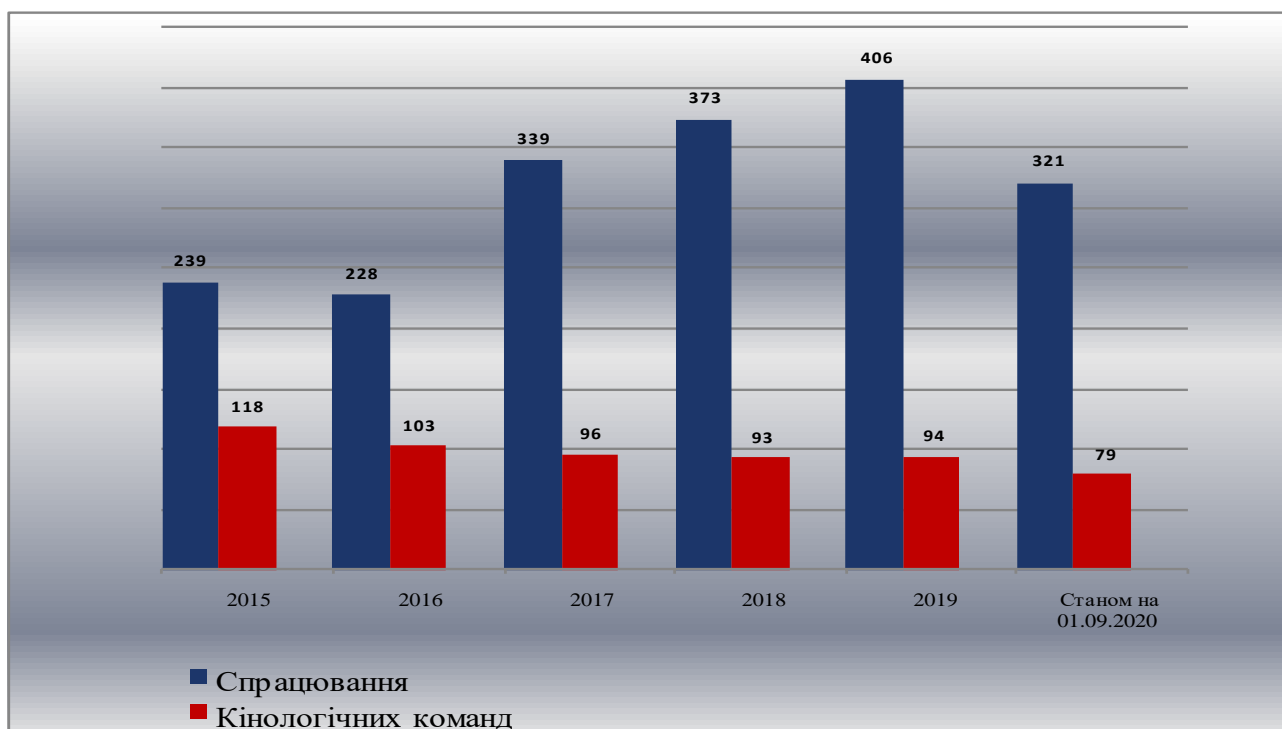
Обсяг, напрями, об'єкти та види практичної та теоретичної підготовки кінологічних команд щорічно визначаються навчально-методичною радою Департаменту та в середньому складають 160 академічних години для курсу первинної підготовки кінологічних команд, 100 академічних години для курсу спеціальної підготовки кінологічних команд. Обсяг лекційних занять (в тому числі самостійної підготовки) для спеціального курсу підготовки кінологічних команд складає 50 академічних годин, а для первинної підготовки 61 академічна година, які дають змогу підвищити рівень підготовки та оволодіти професійними знаннями з питань митного контролю та митного оформлення. Практичні заняття спеціального курсу підготовки направлені та зорієнтовані на оволодіння та вдосконалення вмій, знань та навиків інспекторами-кінологами, а також навиків службових собак, необхідних для ефективної професійної діяльності з пошуку первинних запахоносіїв під час здійснення митного контролю. Тематика та обсяг тренувальних занять (які проводяться щомісячно безпосередньо на митниці) визначені п. 9 наказу ДФС від 15.12.2015 № 1147 «Про кінологічне забезпечення в Державній фіскальній службі України» та складають 16 годин на місяць.

Так, станом на 01.09.2020 штатна чисельність кінологічних команд митниць Держмитслужби складає 106 кінологічних команд, в тому числі чотири кінологічні команди Департаменту. Фактична наявність діючих кінологічних команд, які пройшли спеціальну підготовку у поточному році в Департаменті

та отримали сертифікат, становить 79 одиниць. З них: 54 кінологічні команди – пройшли підготовку з пошуку наркотичних засобів та психотропних речовин; 15 – пройшли підготовку з пошуку тютюнових виробів; 9 – пройшли підготовку з пошуку зброї та набоїв; 1 – з пошуку грошових знаків у вигляді банкнот; 16 - кінологічних команд підготовлено за додатковою (подвійною) спеціалізацією. З 31.08.2020 спеціальну первинну підготовку в Департаменті проходять 15 кінологічних команд, в тому числі три кінологічні команди Департаменту.

Відповідно, 12 кінологічних команд перебуває у стані формування (8 посад вакантних та 4 кінологічні команди з причин відсутності службового собаки). Аналіз ефективності діяльності кінологічних команд митниць Держмитслужби за останні п'ять років свідчить про суттєве збільшення фактів виявлення прихованих від митного контролю товарів та предметів за допомогою службових собак, а як наслідок і покращення стану протидії незаконному переміщенню товарів та предметів в митницях Держмитслужби.

Динаміка кількості випадків виявлення прихованих від митного контролю товарів та предметів до фактичної кількості кінологічних команд (2015- 2020р.р. станом на 01.09.2020)

Така позитивна динаміка ефективного використання кінологічних команд в процедурі митного контролю є результатом значних змін у підготовці кінологічних команд (відпрацювання нових методик з пошуку прихованих предметів та речовин на людині та в її одязі, в сипучих речовинах та харчових продуктах, підготовки кінологічних команд з пошуку бурштину, підготовка кінологічних команд за подвійною спеціалізацією тощо), підвищення рівня теоретичних знань інспекторів-кінологів, направлених на покращення та вдосконалення вмінь та навичок з аналітично-пошукової роботи.

Тобто, ефективність використання кінологічних команд перебуває в прямій залежності до рівня базової (первинної) підготовки кінологічної команди в Департаменті, спеціальної підготовки (направленої на удосконалення знань, умінь та навичок інспекторами – кінологами та службовими собаками), необхідністю у проведенні тренувальних занять зі службовими собаками для підтримання набутих навичок з пошукової роботи під час спеціальної підготовки у Департаменті. Показник ефективного використання кінологічних команд в процедурі проведення

митного контролю за останні п'ять років зріс більш ніж у чотири рази (з 1.12 фактів результативного використання службової собаки в проведенні процедури митного контролю у 2014 році – до 4.31 фактів виявлення однією кінологічною командою прихованих від митного контролю

товарів та предметів у 2019 році).

У поточному році станом на 01.09.2020 цей показник становить уже 4.06 (Ефективність використання кінологічних команд в розрізі митниць – Додаток 1).

Ефективність використання кінологічних команд в розрізі митниць за 8 місяців 2020

№ з/п	Митниця Держмитслужби	Наявна чисельність кінологічних команд	Кількість випадків виявлення за 8 місяців 2020	Середня кількість спрацювань однієї кінологічної команди
1	Одеська	6	76	12,7
2	Галицька	8	83	10,375
3	Волинська	4	33	8,25
4	Подільська	2	14	7
5	Київська	6	18	3
6	Дніпровська	4	12	3
7	Закарпатська	13	37	2,84
8	Чорноморська	3	5	1,66
9	Слобожанська	7	11	1,57
10	Північна	14	22	1,57
11	Буковинська	6	7	1,16
12	Східна	3	2	0,7
13	Азовська	2	1	0,5
14	Поліська	-	-	0

З початку 2020 року, станом на 01.09.2020, незважаючи на запровадження карантинних заходів, пов'язаних із COVID-19, та відповідно до Розпорядження КМУ від 13 березня 2020 р. № 288-р «Про тимчасове закриття деяких пунктів пропуску через державний кордон та пунктів контролю і припинення в них пішохідного сполучення» кількість таких виявлень становить 321 (Узагальнена інформація результатів діяльності кінологічних підрозділів митниць ДФС та Держмитслужби за 8 місяців 2019р. та 2020р. – додаток 2), за результатами яких складено протоколи про ПМП або направлено повідомлення в

правоохоронні органи про протиправні діяння, що містять ознаки кримінального правопорушення. Поряд із зменшенням (протягом восьми місяців 2020 року) кількості контрольних об'єктів, які підлягали митному огляду з використанням службових собак (транспортних засобів, товарів, багажу, особистих речей громадян, міжнародних поштових відправлень тощо), спостерігається покращення аналітично-пошукової роботи інспекторами-кінологами, що в кінцевому випадку позитивно впливає на кількість та якість виявлень за допомогою службових собак предметів, заборонених до переміщення.

**Узагальнена інформація результатів діяльності кінологічних підрозділів митниць
ДФС та Держмитслужби за 8 місяців 2019р. та 2020р.**

№ з\п	Митниця Держмитслужби	Митниця ДФС	Кількість випадків виявлення за 8 місяців 2019		Кількість випадків виявлення за 8 місяців 2020
1	Галицька	Івано-Франківська	-	57	83
		Львівська	57		
		Тернопільська	-		
2	Одеська	Одеська	56		76 (та 13 виявлень спільно з правоохоронними органами)
3	Закарпатська	Закарпатська	27		37
4	Дніпровська	Дніпропетровська	1	8	12
		Запорізька	7		
		Кіровоградська	-		
		Полтавська	-		
5	Північна	Чернігівська	12		22
6	Східна	Луганська	-		2
7	Подільська	Вінницька	1		14
8	Волинська	Волинська	42		33
9	Слобожанська	Сумська	34	52	11
		Харківська	18		
10	Київська	Житомирська	15	26	18
		Київська	5		
		Київська міська	6		
		Черкаська	-		
11	Буковинська	Чернівецька	19		7
12	Чорноморська	Миколаївська	4	8	5

		Митниця ДФС у Херсонській області, Автономній Республіці Крим та м. Севастополі	4	
13	Поліська	Рівненська	1	-
14	Азовська	Донецька	-	-
Всього:			309	321

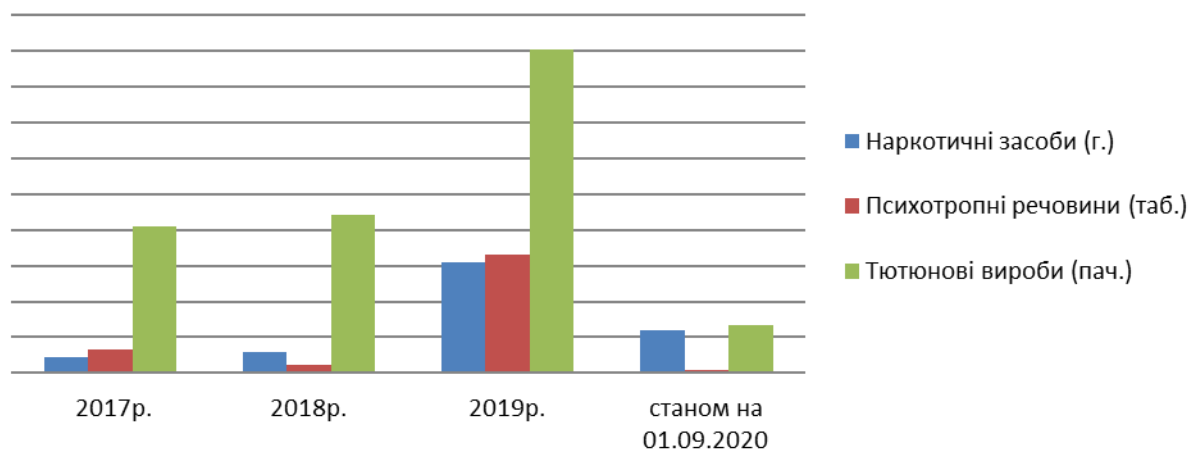
З 321 фактів результативного використання службових собак за 8 місяців 2020 року в процедурі митного контролю 113 спрацювань службових собак становлять факти виявлення прихованих від митного контролю наркотичних засобів, 87 випадків - виявлення прихованих від митного контролю психотропних речовин та прекурсорів, 59 випадків - припинення незаконного переміщення зброї, частин до зброї та набоїв до неї, 56 випадків - переміщення з приховуванням від митного контролю тютюнових виробів, 2 випадки - виявлення незаявлених при декларуванні та прихованих від митного контролю грошових коштів у вигляді банкнот, 4 випадки - припинення незаконного переміщення дорогоцінного каміння - бурштину.

За видами транспорту: в пунктах пропуску автомобільного сполучення – 166 факти результативного використання службових собак, залізничного сполучення – 1 факт результативного використання службового собаки, авіаційного сполучення – 35 фактів, морського та річкового сполучення – 45 та 70 фактів результативного використання службового собаки у місцях міжнародного поштового обміну. Також, необхідно зазначити,

що в пунктах пропуску з пішохідним сполученням було припинено незаконне переміщення наркотичних засобів та психотропних речовин кінологічними командами у чотирьох випадках, які було приховано під одягом та у внутрішніх елементах одягу громадян. Враховуючи обставини з обмеженням та припиненням роботи більшості міжнародних пунктів пропуску, за рекомендацією Департаменту робота кінологічних команд митниць Держмитслужби була акцентована на відпрацювання міжнародних поштових та експрес-відправлень в місцях міжнародного поштового обміну, а також особистих речей громадян, які перетинали митний кордон України та контрольних заходах щодо транспортних засобів комерційного призначення в автомобільних пунктах пропуску.

Основну частку із загальної кількості виявлень складають наркотичні засоби (кокаїн, героїн, канабіс) психотропні речовини та тютюнові вироби, але обсяг таких предметів та речовин, виявлених за допомогою службових собак упродовж 2020 року, дещо знизився у порівнянні з минулими роками, хоча кількість таких фактів є стабільно високою та поступово збільшується.

Динаміка виявлення за допомогою службових собак наркотичних засобів , психотропних речовин та тютюнових виробів (2017 - 2020роки)

Кількість виявлених заборонених до переміщення предметів та речовин

Період, рік	Наркотичні засоби	Психотропні речовини	Тютюнові вироби (пачки)
2017	45425,74 г 2195 табл.	7058,11 г 66079 шт.	411074
2018	57870,09 г 3087 табл.	208,38 г 23255 шт.	442602
2019	307506,581 г 745 табл.	8609,27 г 331056 шт.	904822
Станом на 01.09.2020	119 312,95 г 23 012 табл.	6757,77 г 10 249 шт.	132 875 86 000 г (тютюн для кальяну)

Щодо фактів виявлення за допомогою службових собак прихованих від митного контролю зброї та набоїв, то лише за останні чотири роки, станом на 01.09.2020 дев'ятьма кінологічними командами, підготовленими в Департаменті на виявлення таких предметів, вдалось упередити незаконне переміщення через митий кордон України 217 одиниць зброї та частин для її виготовлення, а також 13228 шт. боєприпасів та набоїв до зброї різного виду.

Слід зазначити, що безпосередня ефективність використання кінологічних команд в зонах митного контролю під час здійснення процедур митного контролю в значній мірі залежить від компетенції керівника кінологічного підрозділу при плануванні роботи та постановці конкретних завдань кінологічним командам, а також від організації роботи такого підрозділу керівництвом митниці.

Значну увагу в Департаменті приділено

питанню удосконалення спільного використання скануючих систем та кінологічних команд під час здійснення процедури митного контролю. Всебічно проаналізовано питання ефективного поєднання технічного засобу митного контролю (скануючої системи) та службової собаки. Міжнародний досвід та численні тренінги / семінари, які проводились за ініціативи Департаменту на митницях, дають підстави стверджувати, що ефективність такої роботи зростає щонайменше на 30 відсотків.

Тому доцільність спільного використання скануючих систем та кінологічних команд під час митного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України, є важливою складовою організації такої взаємодії безпосередньо на митницях та є пріоритетним напрямком у підготовчому процесі для працівників митниць в Департаменті на 2021-2023 роки.

Міжнародна та міжвідомча діяльність

Управління кінологічного забезпечення також ставить за мету розвиток міжнародної діяльності Департаменту в рамках функціонування Регіонального кінологічного навчального центру Всесвітньої митної організації, статус якого було надано Департаменту у серпні 2016 року. За цей час на базі Департаменту у період з 08.05. по 17.05.2018 року спеціальну підготовку з пошуку тютюнових виробів проходила кінологічна команда Словацької Республіки, а у період з 22.10. по 02.11.2018 року спеціальну підготовку з пошуку наркотичних засобів та тютюнових виробів проходили кінологічні команди Митної служби Польської Республіки. У співпраці з міжнародними колегами розглядається питання проведення спеціальної підготовки у 2021-2022 роках на базі РКЦ ВМО кінологічних команд Чехії, Естонії, Вірменії та інших країн, а також отримано запрошення щодо проходження підготовки інспекторами-кінологами Департаменту та митниць на базі кінологічних центрів митних адміністрацій Чехії та Польщі.

З метою обміну найкращою міжнародною практикою та досвідом з питань організації спеціальної підготовки інспекторів-кінологів зі службовими собаками щодо виявлення предметів митних правопорушень керівництво Департаменту бере участь у Глобальному кінологічному форумі, який проводиться Всесвітньою митною організацією один раз на два роки за участю керівників ще 46 країн-членів ВМО.

Разом з тим, значна увага в Департаменті приділяється організації міжвідомчої взаємодії з правоохоронними відомствами держави, яка здійснюється за таким напрямками:

1. Тренінги, семінари, змагання;
2. Підготовка кінологічних команд;
3. Взаємодія в рамках боротьби з незаконним обігом зброї та набоїв, наркотичних засобів та психотропних речовин.

Так, фахівцями Департаменту у 2017-2019 роках було підготовлено:

- 6 кінологічних команд для Служби безпеки України (на виявлення вибухових пристроїв та вибухівки);
- 3 кінологічні команди для Збройних сил України (на виявлення вибухових пристроїв та вибухівки);

- 17 кінологічних команд для Національної поліції України (на виявлення наркотичних засобів та психотропних речовин);
- 38 кінологічних команд для Служби авіаційної безпеки ДП МА «Бориспіль» (на виявлення вибухових пристроїв, вибухівки, зброї та набоїв до неї).

Така взаємодія в рамках боротьби з незаконним обігом зброї та набоїв, наркотичних засобів та психотропних речовин відбувається безпосередньо на регіональному рівні під час відпрацювання у спільних заходах та залучення до них кінологічних команд митниць. Внаслідок спільних операцій з правоохоронцями, кінологічними командами митниць Держмитслужби за вісім місяців 2020 року було виявлено 13 фактів незаконного зберігання наркотичних засобів та психотропних речовин. З них: у 4 випадках - під час спільних заходів з працівниками регіональних управлінь СБУ; у 9 випадках - взаємодії з працівниками регіональних управлінь Національної поліції України.

